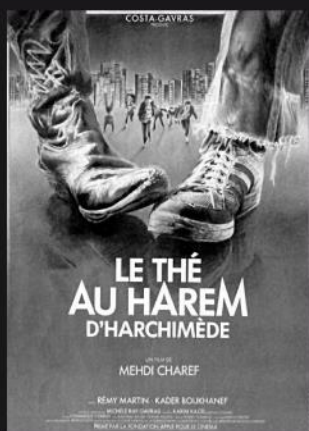
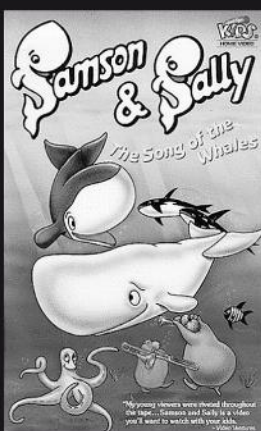

GUIA AUDIOVISUALS

coordinadora
D'ONG SOLIDÀRIES

Fitxa tècnica

Nom de la pel·lícula: La Madre

Durada: 87 minuts

Direcció: Alberto Morais

Guió: Alberto Morais, Verónica García, Ignacio Gutiérrez-Solana

Producció: Coproducció Espanya-Romania;
Alfama Films / IVAC / ICAA

Any: 2016

Nacionalitat: Espanya

Música: Xema Fuertes i Vincent Barriere

Elat recomanada: a partir de 12 anys.

Sinopsi

En Miguel és un noi de 14 anys vigilat pels serveis socials. La seva mare, sense treball i amb una vida personal inestable, és incapaç d'ocupar-se'n. Per això l'obliga a buscar refugi a casa d'en Bogdan, un romanès que va ser el seu amant i que viu en una localitat propera. Una pel·lícula sobre pobresa, exclusió social i família.

Tràiler: <https://youtu.be/OoqVoA7NDQM>

Altres pel·lícules del director:

- Los chicos del puerto (2013)
- Las olas (2011)
- Un lugar en el cine (2007)

Objectius del treball

- Analitzar els personatges per entendre'ls
- Obrir el debat sobre les necessitats personals
- Visibilitzar el trastorn mental com a factor de risc de l'exclusió social
- Aplicar els coneixements de la intervenció social al cas

Activitats proposades

Guia pel Professorat

Les activitats d'aquesta guia pretenen oferir preguntes i obrir diàlegs per tal que els i les futures professionals de la intervenció social puguin analitzar la realitat presentada al film i debatre sobre els factors de risc i d'exclusió social que s'hi presenten.

Per la sensibilitat del film la creiem molt adequada per a grups de treball i reflexió sobre la intervenció social i educativa. No tant per a la projecció en grups d'educació secundària on podem trobar "Miguels" dins l'aula i, per tant, obrir ferides dins el grup que –potser- no sabem com gestionar.

Activitats postvisionat

Activitat 1. Les Necessitats i les Oportunitats

Analitzeu les necessitats i fortaleses o oportunitats que veieu en els personatges principals: la Carmen, en Miguel, en Bodgan i el fill d'en Bodgan.

Per fer-ho, dividim el grup en equips. Cada equip analitza un sol personatge (en total, doncs, hi ha d'haver 4 equips diferents). Es demana una anàlisi el més completa possible de tot el que s'ha observat durant les diferents escenes, del que han pogut intuir, etc. Es donaran 10 min per fer-ho.

Un cop passats els 10 minuts, cada equip presentarà el seu candidat, fent-ne una radiografia detallada (la resta no pot intervenir). Es deixen 2 minuts per presentació.

Un cop tothom té la informació extreta i detallada, es busquen punts de relació, punts de tensió, punts de conflicte, punts de connexió, etc. (5-10 min).

S'han descobert relacions, debilitats, fortaleces o necessitats que a simple vista, durant el visionat ens havien passat per alt? Quines eren? Què ens ha ajudat a localitzar-les?

Activitat 2. Punts Palanca, punts clau

En Miguel té algun personatge "clau" al qual s'aferra. Són personatges que busca quan necessita qualsevol cosa: una resposta, acompanyament, suport... Qui són aquests personatges? On els troba? Com són? Què els demana i com responen?

Aquests personatges són persones clau en la supervivència d'en Miguel i que cal tenir presents en el moment de pensar en el seu itinerari. En aquesta activitat es demanen dues coses:

- 1- Localitzar aquests personatges
- 2- Fer un llistat on apareguin les accions que realitzen i les peticions que reben per part d'en Miguel.
- 3- Obriu un debat sobre l'impacte que han tingut tant cadascun dels personatges com les accions que han desenvolupat en la vida i l'aventura d'en Miguel.
- 4- Anoteu-ne les conclusions si creieu que com a professionals us serien d'utilitat en l'acompanyament del menor.

Activitat 3. Jerarquies....

La relació de jerarquia que s'estableix a la fàbrica de fusta entre els dos nois no és només una "simple baralla". El director, amb aquesta jerarquia, parla de moltes més coses. Us demanem ara que analitzeu bé (que recordeu bé) totes les escenes on hi ha aquesta picabaralla entre els dos nois:

- Quina simbologia creieu que té?
- Quina importància pren en tota la història?
- Creieu que és real i que passa habitualment? On? Poseu-ne exemples concrets i reals.
- Busqueu la metàfora social del lloc/posició al camió.

Si voleu anar més enllà en l'anàlisi, organitzeu-vos per parelles i navegueu per internet per buscar notícies i articles on es faci esment d'aquesta jerarquia. Presenteu-la (oralment) a la resta del grup tot defensant la vostra elecció.

*A la pel·lícula, el context i els escenaris (pobles i entorns rurals, escenes gravades en localitzacions apartades: carreteres secundàries, marges, naus industrials, etc.) també juguen un paper molt important a l'hora de dibuixar un espai o un no-espai on situar uns personatges al marge de la societat o en els marges de la zona d'inclusió social. Probablement, en les metàfores, aquest context també s'hi repeteixi. Comproveu-ho.

Activitat 4. Carmen

La Carmen és una mare "incapaç", una mare que no hi és, una trucada que no respon mai, un llit sempre buit... i, fins hi tot, una casa abandonada i un fill al carrer. Si l'alumnat ha analitzat bé el personatge s'haurà adonat que la Carmen és víctima d'una societat que no sap atendre degudament a les persones que pateixen trastorns i malalties mentals.

Es demanarà que entre tots identifiquin els recursos existents al territori on podrien acompanyar i/o derivar la Carmen, a partir de la redacció d'un PAI que contempli diverses àrees i àmbits d'actuació.

Activitat 5. Miguel

En Miguel té en la figura d'una mare absent, el desig d'entendre-la, d'estar amb ella i, alhora, de protegir-la.

En Miguel és un infant sense infància, un adult petit, que ha crescut en el moment que ha entrat a viure amb en Bogdan i el seu fill, deixant l'institut i casa seva. És un lluitador, un noi desesperat que no sap on ha d'anar però que també sap que no pot tornar. Fuig d'uns serveis socials que teòricament l'han de protegir, però finalment sap que són els únics que realment el protegeixen...

Demanarem que pensin realment en la vida d'en Miguel, que es posin a la seva pell (podem passar alguna de les escenes que posen trobar-se fàcilment a YouTube per fer-los més fàcil el treball empàtic). Els deixem uns minuts per anotar un llista de sentiments, emocions, contradiccions...

Lavors, demanem que voluntàriament surtin individualment davant del grup a representar una escena de vida fent de Miguel. Qualsevol escena, l'important, és que treballin la part emocional, que cridin, que deixin anar la ràbia, les llàgrimes o, al contrari, que les continguin però que les transmetin. Que ens ensenyin que han captat el patiment del noi, que han entès la caiguda de l'Estat del Benestar i totes les injustícies que comporta a través dels sacs que carrega en Miguel cada dia al magatzem de fusta per 10 euros la jornada.

Guia realitzada pel **CeDRe de la Coordinadora d'ONG Solidàries de les comarques gironines i l'Alt Maresme**. www.solidaries.org, educacio@solidaries.org